

Nationaal
Psychotrauma
Centrum

ARQ Kenniscentrum
Impact van Rampen
en Crises

Richtlijn psychosociale ondersteuning binnen hoog-risico beroepen

Herziening van de Richtlijn psychosociale ondersteuning
geüniformeerden **Samenvatting**

Optimale psychosociale ondersteuning: 5 aspecten

Mensen die werken in hoog-risico beroepen, zoals bij politie, justitiële inrichtingen, brandweer, ambulance, Defensie of als ambtenaar met een opsporingsbevoegdheid (boa's), hebben een grote kans om tijdens het werk blootgesteld te worden aan ingrijpende gebeurtenissen. Denk aan dreiging, agressie en geweld.

De richtlijn geeft aanbevelingen over het inrichten en het uitvoeren van psychosociale ondersteuning, zodat medewerkers in hoog-risico beroepen gezond en veilig hun werk kunnen doen.

1. Veilige werkcultuur

- ✓ Zorg dat collega's elkaar steunen, waarderen en van elkaar kunnen leren.
- ✓ Zorg dat het hebben van mentale klachten door ingrijpende gebeurtenissen bespreekbaar is.
- ✓ Voer actief beleid tegen grensoverschrijdend gedrag.

2. Voorlichting, training en opleiding

- ✓ Bied medewerkers voorlichting, training en opleiding, zodat zij veilig hun werk kunnen doen.
- ✓ Geef informatie over risico's op het werk en maatregelen die er zijn om de risico's te beperken.
- ✓ Zorg dat medewerkers alert zijn op de mogelijke impact van ingrijpende gebeurtenissen.
- ✓ Informeer medewerkers waar ze terecht kunnen voor ondersteuning.

3. Praktische ondersteuning bij afhandeling incidenten

- ✓ Zorg dat het melden, registreren en afhandelen van incidenten eenvoudig en duidelijk is. Vermijd onnodige administratieve lasten.
- ✓ Bied ondersteuning bij de afhandeling van incidenten.

4. Monitoren van welbevinden

- ✓ Monitor het welbevinden van medewerkers regelmatig, zodat klachten en zorgbehoefte tijdig worden opgemerkt.
- ✓ Zorg dat het monitoren en signaleren van het welbevinden onderdeel is van het werk.

5. Opvang en nazorg

- ✓ Neem binnen 24 uur na een incident contact op met de medewerker. Geef erkenning en benoem dat er ondersteuning beschikbaar is.
- ✓ Organiseer operationele debriefing, zodat medewerkers het incident kunnen nabespreken.
- ✓ Bied collegiale ondersteuning aan. De collegiaal ondersteuner monitort en ondersteunt het welbevinden van de medewerker.
- ✓ Als de medewerker klachten houdt, faciliteer snelle doorgeleiding naar professionele zorg.
- ✓ Betrek het thuisfront bij de ondersteuning, in overleg met de medewerker.
- ✓ Evalueer de geboden opvang en nazorg en pas indien nodig het beleid aan.
- ✓ Zorg bij de organisatie, uitvoering en evaluatie van opvang en nazorg, voor behoud van privacy en vertrouwelijkheid.

Wie doet wat?

Hieronder worden enkele taken en verantwoordelijkheden beschreven voor het bieden van psychosociale ondersteuning bij ingrijpende gebeurtenissen op het werk. Een goede samenwerking tussen alle betrokkenen is essentieel.

De **werkgever** is verantwoordelijk voor het faciliteren van de 5 aspecten van optimale psychosociale ondersteuning.

De **leidinggevende** is verantwoordelijk voor:

- Het creëren van een veilige werkcultuur.
- Het vergroten van meldingsbereidheid van incidenten, door te bespreken welke incidenten gemeld moeten worden (normstelling) en door inzicht te geven in wat wordt gedaan met de meldingen.
- Voldoende aandacht hebben voor medewerkers, zodat klachten gesignaleerd kunnen worden.
- Het ondersteunen van medewerkers.

De leidinggevende moet daartoe kennis hebben van de mentale impact van ingrijpende gebeurtenissen, welke ondersteuningsmogelijkheden er zijn en hoe en wanneer deze ingezet kunnen worden.

De **medewerker** heeft een eigen verantwoordelijkheid om duurzame inzetbaarheid/functioneren in stand te houden. Niet alleen door kennis en beroepsvaardigheden bij te houden, maar ook door de eigen gezondheid en psychische gesteldheid te monitoren.

De **collegiaal ondersteuner** heeft als taak om collega's na een ingrijpende gebeurtenis te ondersteunen door onder andere:

- Het bieden van praktische hulp.
- Het stimuleren van een gezonde verwerking door het bieden van een luisterend oor.
- Het monitoren van het verwerkingsproces.

De **coördinator collegiale ondersteuning** is verantwoordelijk voor de organisatie, coördinatie en evaluatie van activiteiten van de collegiale ondersteuning en borging van de kwaliteit.

De **bedrijfsarts** en andere **professionele zorgverleners** hebben een proactieve rol in het bieden van passende zorg volgens professionele richtlijnen bij werkgerelateerde gezondheidsklachten.

Het **thuisfront** kan naast het ondersteunen van de medewerker, ook helpen bij het signaleren van klachten en monitoren van het welbevinden.

